

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

(Οι αριθμοί παραπέμπουν στις σελίδες)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ	7
-Ποιοί θεωρούνται μισθωτοί, ποιοί υπάλληλοι και ποιοί εργάτες	7
-Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας	10
-Πόσα είδη συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας υπάρχουν	14
-Τηλεργασία	23
-Αντιμισθία δικηγόρων	23
-Προϋπηρεσία μισθωτού	24
-Τρόπος σύνταξης των συμβάσεων εργασίας	26
-Κανονισμός εργασίας	28
-Αλλαγή (Μεταβολή) εργοδότη	28
-Δανεισμός μισθωτού	29
-Μεταβολή τύπου εργασίας μισθωτού	31
-Πίνακας εργασίας προσωπικού (έντυπο Ε4)	32
-Ενέργειες πρόσληψης μισθωτών (υπαλλήλων - εργατών)	33
-Παράδειγμα συμπλήρωσης "αναγγελία πρόσληψης" (έντυπο Ε3)	37
-Μητρώο ανηλίκων	39
-Προσλήψεις από ξενοδοχεία και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις	40
-Επιχορήγηση επιχειρήσεων για νέες θέσεις μισθωτών	42
-Βιβλιάρια υγείας μισθωτών	43
-Βιβλίο ημερήσιων δελτίων σε οικοδομικά και τεχνικά έργα	44
-Ειδικό βιβλίο καταχώρησης νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού (Ν. 2556/97) - Απογραφή εργοδότη	44
-Πρόστιμα για παράβαση της εργατικής νομοθεσίας	46
-Γιατρός εργασίας	47
-Τεχνικός ασφαλείας	51
-Εταιρίες προσωρινής απασχόλησης (Ε.Π.Α.)	63

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΜΟΙΒΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ	64
ΜΙΣΘΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ	64
-Πώς υπολογίζεται η ακαθάριστη αμοιβή των απασχολημένων μισθωτών	64
-Τρόπος υπολογισμού του μηνιαίου μισθού	65
-Τρόπος υπολογισμού του ημερομισθίου	67
-Ελάχιστες αποδοχές για υπαλλήλους και εργατοτεχνίτες	68
-Πίνακας με ηλεκτρονικά υποβαλλόμενα έντυπα	70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ	71
-Παράδειγμα υπολογισμού αμοιβής νυκτερινής εργασίας, Κυριακής και υπερωριακής απασχόλησης	72

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΩΡΑΡΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΥΠΕΡΕΡΓΑΣΙΑ	75
Εξαήμερη απασχόληση	76
Πενθήμερη απασχόληση	80
Απασχόληση το Σάββατο με πενθήμερο	82
Παράδειγμα με υπερεργασίες και υπερωρίες	84
Αυξομείωση (διευθέτηση) του χρόνου εργασίας	85
Παράδειγμα αυξομείωσης του χρόνου εργασίας	87
-Απασχόληση συνταξιούχων	88
-Μερική απασχόληση	88
-Εκ περιτροπής απασχόληση	93
-Ωράριο απασχόλησης ανηλίκων	99
-Εργασίες, έργα και δραστηριότητες που απαγορεύεται ν' απασχολούνται ανήλικοι	99

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΚΥΡΙΑΚΗΣ Ή ΕΞΑΙΡΕΣΙΜΗΣ ΓΙΟΡΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	101
-Εξαιρέσιμες γιορτές ή υποχρεωτικές μέρες αργίας	104

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ	109
-1ο Παράδειγμα προσδιορισμού ωρών υπερεργασίας και ωρών κανονικής υπερωρίας σε εξαήμερη απασχόληση	111
-2ο Παράδειγμα προσδιορισμού ωρών υπερεργασίας και ωρών υπερωρίας σε πενθήμερη απασχόληση	113
-Αμοιβή υπερωριακής απασχόλησης - όρια υπερωριών	115
-Ειδικό βιβλίο τροποποίησης ωραρίου και υπερωριών	119
-Συμψηφισμός πάγιου ποσού για την κάλυψη υπερωριών - Κυριακών	121
-Παράδειγμα υπολογισμού νυκτερινής απασχόλησης, προσαύξησης Κυριακής και υπερωριών	122

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

125

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ	125
-Τί ποσά θεωρούνται ακαθάριστες αποδοχές που υπόκεινται σε εισφορές ΙΚΑ κλπ.	125
-Ημέρες εργασίας που αναγνωρίζονται για την ασφάλιση στο ΙΚΑ και για την συνταξιοδότηση με εξαήμερο	129
-Ημέρες ασφάλισης για σύνταξη με πενθήμερο	130
-Ημέρες για σύνταξη με μερική απασχόληση	131
-Τί ποσά δε θεωρούνται ακαθάριστες αποδοχές ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο και δεν υπόκεινται σε εισφορές του ΙΚΑ	133
-Απασχόληση δημόσιου υπαλλήλου σε ιδιωτική επιχείρηση	135
-Απασχόληση συνταξιούχου του Δημοσίου σε ιδιωτική επιχείρηση	135
-Απασχόληση συνταξιούχου του ΙΚΑ ή του ΟΑΕΕ κλπ. σε ιδιωτική επιχείρηση	135

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΣΥΝΤΑΞΗ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	138
-α) Προσδιορισμός του ύψους των ακαθάριστων μηνιαίων αποδοχών	139
-β) Τρόπος υπολογισμού του ποσού των ασφαλιστρών με τα οποία επιβαρύνεται ο ασφαλισμένος και ο εργοδότης στο ΙΚΑ και στα επικουρικά ταμεία	139

Χρόνος καταβολής των ασφαλίσεων στο ΙΚΑ	140
Εκπρόθεσμη καταβολή των εισφορών στο ΙΚΑ - πρόσθετα τέλη	140
Υποχρεώσεις του εργοδότη	141
Υποχρεώσεις εργαζομένων	143
Ποσοστά εισφορών ΙΚΑ	145
-γ) Τρόπος συμπλήρωσης της Α.Π.Δ.	148
-Οδηγίες συμπλήρωσης της Α.Π.Δ. κοινών επιχειρήσεων	152
-Παραδείγματα συμπλήρωσης της Α.Π.Δ. κοινών επιχειρήσεων	158
-Εργόσημο - οδηγίες έκδοσης και εξαργύρωσης	168
-Οδηγίες για Α.Π.Δ. οικοδομοτεχνικών έργων	170
-Παραδείγματα Α.Π.Δ. για οικοδομοτεχνικά έργα	176
-δ) Τρόπος υπολογισμού του παρακρατούμενου φόρου από μισθωτές υπηρεσίες (Φ.Μ.Υ.) εργαζομένων (υπαλλήλων και εργατών) χρήσης 2014	183
-Παρακράτηση ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης	185
-Παράδειγμα υπολογισμού του παρακρατημένου Φ.Μ.Υ. και της ειδικής εισφοράς από άγαμο ή από την έγγαμο σύζυγο, για το έτος 2014	185
-Παράδειγμα υπολογισμού του παρακρατημένου Φ.Μ.Υ. από ημερομίσθια	191
-Παράδειγμα υπολογισμού του παρακρατημένου Φ.Μ.Υ., όταν καταβάλλεται στο μισθωτό έκτακτο εφάπαξ ποσό ή όταν αυξάνονται οι αποδοχές μέσα στο έτος	194
-ε) Υπολογισμός του καταβλητέου καθαρού ποσού στο μισθωτό	197
-στ) Υποβολή προσωρινών δηλώσεων και απόδοση του παρακρατημένου Φ.Μ.Υ.	199
-ζ) Συμπλήρωση και υποβολή της οριστικής δήλωσης για το Φ.Μ.Υ.	200
-η) Συμπλήρωση βεβαίωσης αποδοχών μισθωτών	200
-Παράδειγμα σύνταξης μισθοδοσίας προσωπικού έτους 2014	202
-Λογιστικές εγγραφές της μισθοδοσίας με λογ/σμούς του Γ.Λ.Σ.	210
-Απόδοση στα Ασφαλιστικά Ταμεία των ποσών που έχουν παρακρατηθεί	213
-Απόδοση Φ.Μ.Υ. αμοιβών προσωπικού - Προσωρινή Δήλωση	216
-Ενέργειες στο τέλος του έτους	218
-Συμπλήρωση της οριστικής δήλωσης (Ε7)	218
-Διευκρινίσεις για τη συμπλήρωση της οριστικής δήλωσης για το Φ.Μ.Υ. του έτους 2014	219
-Πώς συμπληρώνονται οι στήλες του έντυπου Ε7 της οριστικής δήλωσης για το Φ.Μ.Υ.	220
-Χορήγηση βεβαιώσεων αποδοχών στους μισθωτούς	228

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΑΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΑΔΕΙΩΝ 231

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ	231
-Γενικά περί άδειας υπαλλήλων και εργατών (1ο, 2ο και 3ο έτος)	231
-Άδεια με σύμβαση ορισμένου χρόνου	233
-Κατάτμηση άδειας	235
-Ημέρες άδειας	235
-Ημέρες άδειας σε μαθητές - τεχνίτες - σπουδαστές - φοιτητές	236
-Ημέρες άδειας σε όσους απασχολούνται με διακοπές (καθηγητές κλπ.)	237
-Παράδειγμα υπολογισμού ημερών άδειας μισθωτού που εργάζεται με διακοπές (διαλείπουσα απασχόληση)	241
-Αποδοχές ημερών άδειας	243
-Χορήγηση ομαδικών αδειών	245
-Άρνηση χορήγησης στους μισθωτούς της κανονικής άδειας	246
-Βιβλίο αδειών	247
-Παράδειγμα υπολογισμού των αποδοχών άδειας	248

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΑΔΕΙΩΝ	
-Γενικά περί επιδόματος άδειας υπαλλήλων και εργατών	249
-Πίνακας αδειών και επιδομάτων αδειών με εξαήμερο	252
-Πίνακας αδειών και επιδομάτων αδειών με πενθήμερο	253
-Παράδειγμα υπολογισμού αποδοχών επιδόματος άδειας	254
-Λογιστικές εγγραφές με λογ/σμούς του Γ.Λ.Σ.	256

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ - ΑΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΑΠΟΛΥΜΕΝΩΝ - ΑΠΟΧΩΡΟΥΝΤΩΝ 259

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ	259
-Γενικά περί αποζημίωσης απολυομένων μισθωτών	259
-Παράδειγμα καθορισμού ανωτάτου ορίου αποδοχών για τον υπολογισμό της αποζημίωσης απολυομένων μισθωτών	266

-Απόλυση εργαζομένων μεγάλης ηλικίας	269
-Πραγματικές ακαθάριστες αποδοχές απολυομένων σερβιτόρων και γενικά μισθωτών που αμοίβονται με ποσοστά ή με το μικτό σύστημα αποδοχών (όπως π.χ. κουρείς, οδηγοί ταξί κλπ.)	269
-Φορολογία της αποζημίωσης των απολυομένων μισθωτών	270
-Υποχρεώσεις του λογιστή της επιχείρησης που προκύπτουν από την απόλυση ενός μισθωτού	271
-1) Υπολογισμός του ύψους της αποζημίωσης που δικαιούνται οι απολυόμενοι μισθωτοί	272
-Πίνακας αποζημιώσεων χωρίς προειδοποίηση	273
-Πίνακας απόλυσης με προϋπηρεσία 17 έτη	274
-Καταγγελία απόλυσης μετά από προειδοποίηση	275
-Συγκεντρωτικός πίνακας αποζημιώσεων	277
-Πίνακας αποζημιώσεων ημερομισθίων	279
-2) Καταβολή του καθαρού ποσού της αποζημίωσης στο μισθωτό που απολύεται	280
-3) Συμπλήρωση της καταγγελίας σύμβασης εργασίας	282
-4) Καταβολή του παρακρατούμενου φόρου στη Δ.Ο.Υ.	286
-Παράδειγμα απολυομένου υπαλλήλου χωρίς προειδοποίηση και με δόσεις	288
5) Υπολογισμός και καταβολή της άδειας και του επιδόματος άδειας του μισθωτού που αποχωρεί	300
6) Καταχώρηση του απολυόμενου στα μισθολόγια του ΙΚΑ	300
-Αποζημίωση μισθωτών που βγαίνουν σε σύνταξη εξαιτίας γηρατειών	300
-Παράδειγμα υπολογισμού του ύψους της αποζημίωσης του μισθωτού που αποχωρεί για συνταξιοδότηση	302
-Οικειοθελής αποχώρηση των μισθωτών από την επιχείρηση	304

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΔΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ Ή ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΧΩΡΟΥΝ	305
-Παράδειγμα απολυομένων υπαλλήλων και εργατών χωρίς προειδοποίηση και χωρίς δόσεις	310
-Σύνταξη της μισθοδοτικής κατάστασης για τους απολυόμενους μισθωτούς	316
-Εγγραφές στο ημερολόγιο για τους απολυόμενους μισθωτούς με λογ/σμούς του Γ.Λ.Σ.	317
-Καταβολή του καθαρού ποσού της αποζημίωσης που δικαιούνται οι απολυόμενοι μισθωτοί ανά δίμηνο	320
-Εγγραφές της καταβολής του καθαρού ποσού στους απολυόμενους μισθωτούς με λογ/σμούς του Γ.Λ.Σ.	322
-Συμπλήρωση της καταγγελίας σύμβασης εργασίας για κάθε απολυόμενο μισθωτό	323
-Καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών στο ΙΚΑ	326
-Εγγραφή στο ημερολόγιο για την καταβολή των ασφαλίσεων	326

-Συμπλήρωση της δήλωσης για την αποζημίωση και την απόδοση του φόρου της αποζημίωσης των απολυόμενων στη Δ.Ο.Υ.	326
-Εγγραφή απόδοσης του φόρου της αποζημίωσης με λογ/σμούς του Γ.Λ.Σ.	327
-Συμπλήρωση της προσωρινής δήλωσης για το φόρο της άδειας και του επιδόματος της άδειας που αφορά τους απολυόμενους μισθωτούς	328
-Εγγραφή στο ημερολόγιο, όταν καταβάλλεται ο φόρος που αφορά την άδεια και το επίδομα της άδειας, με εγγραφές του Γ.Λ.Σ.	328

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΠΟΛΛΑΠΛΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	330
-Τί ποσό αποζημίωσης παίρνει με την απόλυσή του ο πολλαπλά απασχολούμενος μισθωτός	330
-Τί άδεια δικαιούται ο πολλαπλά απασχολούμενος	330
-Δώρα γιορτών πολλαπλά απασχολούμενου μισθωτού	330
-Επίδομα ανεργίας πολλαπλά απασχολούμενου	330
-Οικογενειακά επιδόματα πολλαπλά απασχολούμενου	331

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΑΠΟΛΥΣΗ - ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ	332
---	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	338
-Διαθεσιμότητα μισθωτών	338
-Άδεια εκπαίδευσης συνδικαλιστών	341
-Άδεια χωρίς αποδοχές	341
-Σχολική άδεια	341
-Άδεια γάμου - γέννησης παιδιού	342
-Άδεια γονικής ανατροφής	342
-Εργατικό ατύχημα	345
-Άδεια σε χήρους ή χήρες ή άγαμους γονείς	346
-Άδεια για μεταγίσεις - θάνατος συγγενούς	347
-Άδεια εξετάσεων σε μεταπτυχιακούς φοιτητές	347
-Εργατοτεχνίτες οικοδομικών και τεχνικών επιχειρήσεων	347
-Αδυναμία ή άρνηση του εργοδότη ν' απασχολήσει του μισθωτούς	349
-Επίσχεση εργασίας	350
-Επίδομα ανεργίας από τον Ο.Α.Ε.Δ.	351
-Επίδομα τέκνων από τον Ο.Α.Ε.Δ.	354
-Επίδομα ισολογισμού	354

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ - ΑΔΕΙΑ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ - ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗΣ - ΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ - ΔΩΡΑ ΕΟΡΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΞΟΔΑ ΚΙΝΗΣΗΣ - ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΑ	357
-Αποζημίωση εκτός έδρας μισθωτών	357
-Έξοδα κίνησης - οδοιπορικά	359
-Παράδειγμα εκτός έδρας αποζημίωσης	361
-Λογιστικές εγγραφές με λογ/σμούς του Γ.Λ.Σ.	364

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΔΕΙΑ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ	367
-Άδεια ασθένειας	367
-Παράδειγμα προσμέτρησης των ημερών ασθένειας	367
-Αποδοχές ημερών άδειας ασθένειας	368
-Παράδειγμα υπολογισμού αποδοχών ασθένειας υπαλλήλων	372
-Εγγραφές με λογ/σμούς του Γ.Λ.Σ.	376
-Παράδειγμα υπολογισμού αποδοχών ασθένειας εργατών	380
-Λογιστικές εγγραφές με βάση το Γ.Λ.Σ.	384

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΔΕΙΑ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗΣ - ΤΟΚΕΤΟΥ - ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ	388
-Εξάμηνη άδεια μητρότητας	393

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΑΔΕΙΑ ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΥΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ	394
---------------------------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΓΙΟΡΤΩΝ ΠΑΣΧΑ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ (ΔΩΡΑ ΓΙΟΡΤΩΝ)	397
-Παράδειγμα υπολογισμού του δώρου Πάσχα υπαλλήλων	402

-Παράδειγμα υπολογισμού του δώρου Πάσχα για υπαλλήλους που πραγματοποίησαν και τακτικές υπερωρίες - υπερεργασίες - νυκτερινές εργασίες - Κυριακές κλπ.	402
-Παράδειγμα υπολογισμού δώρου Πάσχα εργατών	405
-Παράδειγμα υπολογισμού του δώρου Πάσχα για εργάτες με τακτική υπερωριακή απασχόληση αλλά και με λιγότερες ημέρες απασχόλησης	405
-Παράδειγμα υπολογισμού του δώρου Πάσχα ωρομίσθιων καθηγητών που απασχολούνται σε φροντιστήρια ή σε σχολές	406
-Πίνακας υπολογισμού Δώρου Πάσχα	407
-Παράδειγμα υπολογισμού του δώρου Χριστουγέννων υπαλλήλων	409
-Παράδειγμα υπολογισμού του δώρου Χριστουγέννων εργατών	411
-Παράδειγμα υπολογισμού του δώρου Χριστουγέννων εργατών, όταν πραγματοποιούνται και τακτικές υπερωρίες, υπερεργασίες, εργασίες Κυριακής και νύκτας κλπ.	411
-Παράδειγμα υπολογισμού του δώρου Χριστουγέννων σε ωρομίσθιους καθηγητές που απασχολούνται σε φροντιστήρια ή σε σχολές	412
-Παράδειγμα υπολογισμού του Φ.Μ.Υ., όταν γίνεται από το κράτος περικοπή στα δώρα Χριστουγέννων, Πάσχα και στο επίδομα αδείας	414
-Πίνακας υπολογισμού Δώρου Χριστουγέννων	416